

matně vzpomínám na to, co následovalo. Obnaživ jí spodní polovici těla, strašně jsem ji zmrskal. Trpěla zprvu bez hlesu a bez hnutí, pak se začala kutálet po zemi, konečně řvát. Ale při tom nadávala stálé, a já tím déle pokračoval, až omdlela, celá krví oděná. A pak — vykálel jsem se jí na tvář a omazav o to svou ponožku, vcepal jsem jí do jejích úst. Také jsem jí trochu poplival, vysmrkal se jí na tvář a skopav nehybné tělo, vyšel jsem a zamkl za sebou dveře.

Toto vše nebylo ode mne zcela, v plném smyslu gentlemanské, galantní. Ale bylo nutno ukázat jí, že nejsem „prašivý pes“.

15. prosince.

Danteovo péro by bylo neschopno vylíčit má utrpení po dobu následujících strašlivých 14 dnů. Budu proto co nejstručnější.

Jsem nyní jist, že bych ji byl hned příští den propustil, kdyby nebylo došlo k tomu poslednímu... Naděje, že se mně Helga nepomstí, byla by ve mně zvitězila nad strachem. Ale po mé poslední — proceduře — naděje té už nebylo. Všechny mosty k návratu jsem strhal, neodvolatelně odsouzena byla má choť k smrti. Přes to jsem se první dny ustavičně kolísala, ale pokaždé, když slunce zapadlo, jsem si řekla: Zase, možno-li, ještě méně naděje, že by mně odpuštění muka stále delší a hroznější. Každá vteřina pochovávala ji hloub...

Chodil jsem každodenně vícekrát do věže, a po otevření první tajná dvířka, naslouchal jsem. Bylo vždy slyšet šustění, skučivé, sténavé mručení nosem — ach tak hrůzopltné! A slyšel jsem je až halucinačně i v hradě, na procházkách, všude, všude.

Čtvrtý den, 23. srpna, byly ty zvuky strašlivější, než kdy dříve... Dopotáceval se s námahou do hradu,

rozhodl jsem se, že ještě téhož dne opustím děsná tato místa a odjedu do Berlína. Nestalo se to však ještě, následkem příšerné události, o které budu vyprávět zítřa.

Čtyřicátého srpna přijel jsem do Berlína; ale ani tam jsem neunikal strašným zvukům, strašným myšlenkám. Strašily i v říinkotu číší, v smíchu objímajících mne dívek, v šustění sterých tančících nohou, v jásotu hudby. Prožíval jsem muka Helgina do nejmenších podrobností, snad neméně intenzivně než ona. Oh, dovedete si udělat aspoň slabou představu o propasti jejího utrpení?...

Za deset dní jsem se vrátil na hrad zcela změněn a zlomen —: odhodlán, že ji pustím na svobodu, ať se děje co děje, uslyším-li dosud za železnými dveřmi známky života. Byl jsem zcela statečný, jako nikdy dříve, neboje se ani smrti, když jsem horempádem běžel do věže. Otevru tajná dvířka, naslouchám.

Ticho. Zaklepám na železné dveře. „Helgo!“

Ticho. Buším vši silou, křičím:

„Helgo nejdrazší, ozvi se, pustím tě ihned! Ozvi se, vždyť nemůžeš být ještě mrtva, prosím tě pro Boha živého!“

Hrobové ticho —

Celou hodinu jsem tam stál. Pak jsem se vrátil do hradu. Ale již za hodinu běžím zase do věže, tluku, křičím, prosím, pláču...

Nejhrobovější ticho. —

Dokonáno. Přišel jsem pozdě. Odbyla si aspoň pozemské utrpení. Ale co mne, mne tu čeká?

16. prosince.

Vypravuju tedy, co se přihodilo 23. srpna.

První dny po vřzení Helgy do hladomorny byl jsem trýzněn neméně než výčitkami svědomí stra-

chem z jejího děsného milence. — Již před 19. srp-
nem dal jsem po něm pátrat a zvěděl, že před nece-
lým měsícem přivandroval, neznámo odkud, do ves-
ničky, čtyři hodiny od mého hradu vzdálené, kde si
od majitele najal polozbořenou chatrč, stojící v sa-
motě uprostřed lesů a skal; po mnohá léta nikdo v ní
již nebydlil. Usadil se tam hned a s nikým se nestý-
kal, toulaje se pouze stále široko daleko přírodou.
Z čeho žil, jakého byl původu, nikdo nevěděl.
Hned 19. dal jsem rozkaz, aby byl bez prodlení
zatčen. Ale následující dny nebylo po něm vidu ani
slechu.

Když jsem se, 23. srpna po poledni, z věže vrátil,
byl jsem tak vyčerpán, že se mne po několika probdě-
ných nocích zmocnil v mé pracovně spánek. Dva
moji sluhové dleli na můj rozkaz v sousední kom-
natě, ozbrojeni až po uši.

Zdálo se mi o něm, trhanovi. Nesl mne jednou
rukou za uši, jako králíka. Podívám se na sebe, —
jsem obrostlý bílými chloupky, jsem králík s dlouha-
tánskýma ušima. A on úplně tygr, ale krácející po
zadních nohou, ohromně vysoký. Nesl mne scho-
dištěm věže. Vešel do hladomorny; tam mne pustil;
já pobíhal kolem dokola, neboť jsem cítil zeli. Tu vi-
dím provazy, ležící na čemsi bělavém, beztvárném,
nepřítel provazy a to bělavé se pomalu zdvihlo a mělo
to teď na trupu draka hlavu serafa — Helgy krásnou,
nebesky zjasněnou tvář. Opřela se o Tygra a odchá-
zeli. „Hoď ubohému králíčkoví ještě něco!“ popro-
sila hláholem nebeských zvonů. A Tygr mně hodil
hrst zelných košťálů. „Tvá poslední potrava!“ pravil.
Dveře se za nimi zavřely, zaskřípěl klíč. A při tomto
zvuku, jenž znamenal vbíjení hřebů do mé rakve,
explodovala ve mně nesmírná hrůza, — hrůza před

nadmetafysickým ultračerným Hrobem Věčnosti, —
a já se probudil.

On stál nad mou pohovkou. Nehnutě; usmívaje
se. „Sen pokračuje dál,“ — děl jsem si; „zas mě
chytí za uši, — kéž by mně dal teď místo košťálu je-
tel!“ Sáhl jsem si po uších. Ně, vem to jak vem,
dlouhé jsou dost, ale králíci to přece nebyly . . .

Vysoko čněla nade mnou jeho obrovská postava;
šťihlá, ale zároveň, tak podivně, mohutná. Tygří oči
hleděly na mne — zpola tak nějak, jako by vši mocí
tutlaly v sobě smích, a zároveň pekelně velitelský,
— tak směšně! Jako by byl tento žebrák, jenž si ne-
mohl najmout aspoň kumbálek, do něhož by neteklo,
král nade všemi králi! . . . Usedl jsem mechanicky a
zablekotal:

„Já jsem ubohý králík, jaj, jaj! Vy mne nepraštíte
za uši, že ne? jaj, jaj!“

„Co je s Helgou?“ řekl klidně.

„S Helgou? S jakou Helgou? Neznám žádnou
Helgu . . . Já jsem jenom ubohý králík!“ zabreptal
jsem dosud v polosnu, ale krev mně pomalu stydla.

„Co je s Helgou? Jedním slovem!“ zvolal hlasem
římské tuby.

Kdybych nebyl býval v polosnu, byl by za svou
drzost, že nazýval mou choť pouze křestním jménem,
dostal takovou za ucho, že by mu v palici nadosmrti
hučelo. Takto odpověděl jsem jen:

„Já — nevím — já nevím nic —“

„Co je s Helgou?“ pravil po třetí. Ale píše-li „pra-
vil“, jak to nesprávně! Pravít může něco jen člověk.
Avšak tohle znělo, bez nadsázky, úplně, úplně jako
rachot lvího jícnu, — o němž se kdysi můj drabý
kníže S. v zoologické zahradě vyslovil: „kdyby člo-
věk dovedl zvířatům všechno odkoukat, lví hrom
ubohým chrtánem svým ani směšně nedovede napo-“

dobit . . . “Co je s Helgou? Neodpoví-li okamžitě, nezbude už ani jednomu tvému slovu čas, prodrat se hrdlem!” A dotkl se, velmi slabě, mého krku roztaženými prsty své strašné pěsti . . .

„Je—ve—vě—“ vypravil jsem ze sebe . . . A byl bych v ten okamžik všechno dopověděl, do hlado-morný bych jej byl zavedl . . . Oh — jak dobře by to asi bývalo pro všechny! . . . Ale osud chtěl jinak na-ložit se mnou, s ním, — s Ní! . . .

Ozvaly se strašné řevy. Dva bernardýni, o nichž jsem již psal, leželi totiž po celou tu dobu v koutě za plentou. On je neviděl; a já, rozespálý, dosud na ně nevzpomněl. Exempláře, jakých není na světě! Lev o něco menší, ale stále více než metrák vážící, byl ohnivější než Slon, poněkud těžkopádný. Tato zví-řata skoro nikdy nezaštěkala; myslila, že je to pod jejich důstojnost. Ale kdo, bez výjimky, byl by se odvážil přistoupit ke mně blíže než na metr — synem smrti byl okamžitě!

Byli pokojni po celou tu dobu, ale když trhan vztáhl ruku po mém hrdle — hoj! Nejdříve vrhl se naň děsným, lvím skokem Lev. Avšak teď — — trhan se jen slabě zakolísal pod děsným nárazem. Líce bylo mu roztrženo, ale střelhitě, uchopiv levicí kolosa za chrťán, mávl pravicí po jeho lebce. A Lev, který roztrhal kdysi tři naň útočící cikány, ležel na hřbetě, bez hlesu, jen zmiravě nožičkami třesa. Ale v ten okamžik padl na toho lotra Slon, největší ze všech psů na světě. Tentokrát se ničema svalil a krev prou-dila mu z roztrženého ramene. Ale okamžitě — zá-zrak — Slon odletěl do kouta! Trhan bleskurychle povstal — a současně on a pes vrhli se proti sobě. A Slon, uchopen za chrťán, přitisknut svými zády k hrudi lotra, chroptě, zmítal sebou tak děsně, že tři muže by to povalilo. Ale ten zlosyn, ani se nekolísaje,

nesl jej k oknu a mluvil neudýchaně, skoro něžně: „Odpusť, drahoušku, že ti tlačím krčiček; ale co naplat, když jsi blbeček. Doufám, že nebudeš tak ne-motorný, aby sis pochroumal nožičky, vždyť je to jen první poschodí!“

A teď, stanov, dal zvířeti hubičku na čenich, pod nímž, krví zpěněný, lapaly divě po jeho tváři děsné tesáky. Pak vyhodil Slona z okna.

Teprve teď jsem nabyl sebevlády a křiče prchal ven. Na prahu padl jsem v náruč zástupu věrných služebníků, kteří slyšíce řev bernardýnů, přispěchali mně na pomoc. Viděl jsem ještě, jak lotr, omámený přece asi zápasem se zvířaty, ustoupil do vedlejšího slepého pokoje, jehož okna byla opatřena silnou mříží, jak jednoho ze sluhů, který se tam za ním dral, uchopil v půli těla a drže je horizontálně, všechny ostatní neodolatelně jím vytiskl ven, a jak dveře před nimi zamkl. Pak mne opustilo vědomí.

Nabýval jsem ho opět ve své ložnici asi dvě hodiny později. Jako ve snu slyším děsný lomoz, stohlasé výkřiky, výstřely z ručnic. Poté mne opět objalo slastné bezvědomí.

Teprve následující den jsem zvěděl, jak se celá věc skončila.

Trhan, který, mimochodem, dříve než se nade mnou spícím objevil, ranami pěsti omráčil oba strě-zící mne sluhy, jednoho tak radikálně, že se mu lebka rozkrapla jako hliněný hrnec, — zůstal tedy v pokoji, z něhož nebylo východu. Cloumal sice mřížemi oken, zviklal je, ale na vylomení jejich ani jeho síla nesta-čila. Lehli si na podlahu a kouřil fajfku. Moji služeb-níci slyšeli za dveřmi jeho bručení:

„Daemoničko, jsi mrtvá. Jistě, cítím to. Předví-dáno. A dobře tak. Vem všechno čert! Já? . . . Nevy-vážnu odtud, téměř jisto. A kdyby přec? Ani bych

inou — a tělo k tomu. Mé svědomí mohlo se dříve těšit, že přece jen dokonaným vrahem nejsem. Teď se cítím nejposlednějším pekelným zatracencem, odsouzeným, aby mne ďábelské moci ponenáhlu umučily — šílením, proti němuž veškeré lidské utrpení je nicím. Chápu nyní vše: já tě, Daemone, zabil pomalu hladem, ty mne, mstitelko, zabiješ pomaleji, čímši daleko děsnějším . . .

Existuje věčná odplata boží. A vše, co žije, pro tajemný hřích, v temnech věčnosti spáchaný, k smrti je *umrskáno*. Blaze tomu, kdo vydechne po prvních ranách, tomu blaženěji, koho prut, tlustý jako trám, jediným šihem usmrtí, — nejlépe hned po narození. Ale větší část lidí je odsouzena, aby byla s nejrafinovanější pomalostí zdánlivě neškodnými metlami pomalinku — po 20—40—70 letech k smrti umrskána; to „neškodné“ je to nejhorší. — Tak vidím nyní já, tak vidí mé utrpení — Svět: pozvolně umrskáni všech jeho tvorů — delinkventů — jakýmsi nejohavnějším katem . . . Bože, odpusť rouhání polorozšlápnutému červu . . .

Má spásná kotva: jistota, strhla mne jen hloub do mých tůní. Strašlivé výčitky svědomí, propastné nestvůrné bolesti, zoufání nade vším, — noc, noc, noc. To mám z té nabyté jistoty. Ale přede vším: strach před Jejími duchem . . . Vidím ji stále, stále, k zešílení stále! Jen ji, jen ji! Jen zablácený obličej její, děsný hadr mezi překrásnými, aethernými rty . . . ; nic jiného neslyším než nekonečný chropot dusícího se . . . , celé týdny trvá — zešílel bych, kdybych to líčil dále . . . Já — já — já — dobrý přece človíček — já musil spáchat něco takového? . . . Pane můj, pane můj!

Zdá se mně, že její ustavičná přítomnost v mé fantasi musí ji učinit stále přítomnou i v mých očích . . .

Že hrůza před ní *musí* nakonec porodit ji *skutečnou*! Neboť vše „skutečné“ jest, myslím, jen dítětem fantasi, snu . . . Ale co při této myšlence ve mně víří, nedovedu říci, a sotva by to dovedl aspoň naznačit i nejgeniálnější filosof.

22. prosince.

Den slunovratu; pravý největší a jediný svátek roku — svátek Znovuzrození přírody; skutečný Nový Rok. Potřím si naň a světím jej; a dle toho, co se toho dne stane, prorokuji si vždy celý příští rok.

A dnes se stalo toto. Poobědvav, ve společnosti, spatřím v koutě jídelny za kamny něco podivného. Vstanu, jdu se podívat. Den byl šerý; v pokoji jako v 5 hodin večer, ač bylo teprve půl druhé. Nakloním se nad tou věcí. Vidím — Její hlavu, utáto od trupu; z pahýlu krku čouhaly paže, jako u kefalopodů. Tvář byla zasiněna; při tom už prohnílá; lícní kosti prořily již kůži; skleněné oči v sloupu; jako u hniječho kapra. V ústech ponožka, pokrytá neřádem. Na pažích, úplně krvavých, provazy. Zmrzla mně krev. A tu se děsné paže zdvihly, objaly mne, strhly na příšernou hlavu. Mé vědomí zmizelo.

Moji soustolovníci, spatrivše, že jsem upadl, odnesli mne na pohovku a vzkřísili. Nikdo z nich ovšem nic neviděl.

Co věští toto vidění mého Nového Roku pro příští rok? . . . —

25. prosince.

Včera večer hledím, stromček s planoucími svíčkami za sebou, ve hvězděné, ledové nebe. Co hvězda, to krystal sněhu. Jako k Soudu Poslednímu hlaholily zvony. Myslím na příchod Spasitele. Spasiteli, přijde spasiteli ke mně? . . . Náhle si pomyslím, zachvácen

tajemnou hrůzou: což kdyby se zjevila teď, teď za oknem, její tvář? . . . Odkakuju od okna — ale pozdě: strašlivě zaběhal se její obličej za tabulí skla, bílý jako ten sníl, jako ty sněžné hvězdy na obloze — čelo přilnulo ke sklu — oči její . . .

Spasiteli, Spasiteli, co jen chceš se mnou dělat? . . . Zešlím, zcela jistě zešlím . . . Píše toto, přistihuju se při pováživém matení pojmů ———

27. prosince.

Jedinou mou nadějí je dr. Habebald Wechselbalg, nejslavnější psychopatholog německé říše, sídlem v Berlíně. Zítřka k němu jedu.

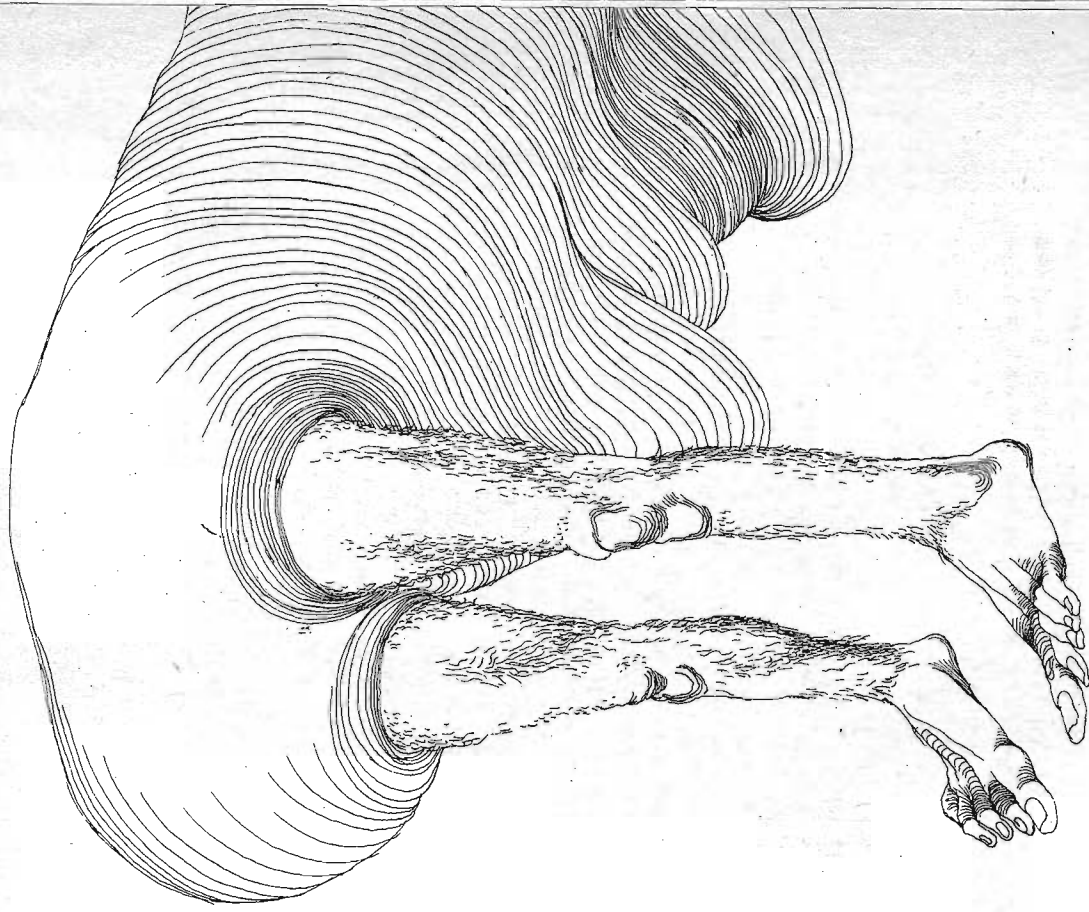
29. prosince.

Tak tedy jsem včera byl u toho velikána. Incognito. V prostém, nuzném šatě. Dělal jsem asi — protože mám nohy trochu do X, — dojem předpeckého. Nemohl jsem ovšem tomu učenci vykládat o Daemoně. Vymyslíl jsem si příběh: že mrtvý můj přítel, kterého jsem kdysi zřackoval, chodí mne teď stále strašit.

Přiznám se, že mně bušilo srdce, když jsem klepal na dveře slavného muže.

Vidím před sebou něco jako malého hocha. Tělo — koule nebo hrouda; tvář — nu něco tak sprostého, zhovadilého, kretinského člověk tak hned nevidí. Spatřit na ulici takový obličej u kteréhokoli člověka, na mou duši bych se zastavil a koukal za ním. Ale zde byl — genius . . . Pozoroval jsem ostatně často, že t. zv. geniové vypadají obýčejně tak hanebně, tak směšně, hadrovitě, mrzácky, jako smeť, jako aušus, výměň člověčenstva. Že dr. Wechselbalg vypadal podobně, to zvýšilo mou úctu před jeho duchem.

Pohlédl na mne, vlastně na mé šaty, a v jeho tváři

objevil se výraz nejvyšší indignace. „Co si přete?“
vzkřikl drmolivě.

„Odpověděl jsem, že se jdu poradit. „Tak rychle, čas je u mne pníze! A máte pníze?“

„Ukázal jsem mu několik větších bankovek. Zablekotal přivětivěji:

„Tak mluvte, rychle! Čas je pníze, nemsete, že se nechám od vás okrádat! Řekněte upřímně vše!“

„Pěkně děkuju, upřímně!“ pomyslíl jsem si, „bude-li vše, co mně poradíš, tak moudré jako toto, marné jsem k tobě cestu vážil.“ Ale on to s tím „vše“ tak vážně nemyslil. A mluvil jsem:

„Měl jsem kamaráda, sladovníka, a ten umřel. Dal jsem mu kdysi pár facek, a on —“

„Vím už, já vím vše. Poschejte. Halcinace. Snadná věc. Nejezte žádné mso, žádné koření, jen boby, zelninu a mlék. Nekuřte a nepijte nic, než vodovou sodu, mnou vynlezenou a fabrikvanou, ta účinkuje nomýlně. Buďte pořád v předě, studené kouple — a mmoto buďte stále vsel, statečn a klidný, dušev nepracujte, denně aspoň tři hodiny těžké fsické prác — a užvat tento prášek, denně ne víc, než půl kávové lžíc, psouchejte, ne víc, jináč — katastrofa. A dostnu za pradu 50, za prášek 30 mrek.“

Byl jsem v nebi, takové sebevědomí, vědomí své ceny, které si dává tak dobře zaplatit, působí sugestivně. — „Kdy se dostaví účinek?“ tázal jsem se ještě, platě...

„Zatýden. A za tu odpoed' dostnu dalších 10 mrek.“
Bez mála bych byl výskal, když jsem vyšel na ulici.

7. ledna.

Nanejvyšš svědomitě řídil jsem se podle učencových rozkazů. Živil jsem se jen zeleninou, boby a mlékem; jelikož však mně tyto věci nikdy nešly k duhu, zkazil

Moji věrní služebníci mne střeží, aby mne dali zítřka do blázince. Je tu nejen má teta, i celý houf drahých příbuzných, mých dědiců. Ale přepočítáte se, halamové hladoví! Svým universálním dědicem činím tímto, jsouce při plném rozumu a svědomí, mého černoého kocourka od věira. —

Signováno

Moje Jasnost kníže Hellmuth Sternenhoch,
t. č. králík a blázen.

28. ledna.

Jak jsem tušil, měl heroický osmý leden veliký účinek. Onemocněl jsem vážně, řadu dní byl jsem bez vědomí nebo v deliriu. To zapudilo šílenství, které již již hrozilo si mne podmanit. Když jsem opět přišel k jasnému vědomí, bylo šílení fuč. Ale i poté: vysílenost — stále líbezná snění a ty všechny krásné myšlenky, které provázely vždy nemoc a rekonvalescenci, radost, že se uzdravuju — to vše způsobilo, že jsem na Daemonu ani nemyslí. Ajta! teď teprve začínám vnikat do mysterií lékařské vědy, jako Friedrich Veliký vnikl do tajemství strategie teprve potom, když byl bit. K tomu tedy ctíl Učenec: abych těžce onemocněl a tím se uzdravil. Geniální myšlenka: přemáhat nemoc nemocí; similia similibus curare.

Jen o to jde, budou-li blahodárné účinky mé nemoci trvat i pak, až budu zcela zdrav. Neboť cítím, že ještě jednu podobnou léčbu nemocí bych nevydržel.

2. února.

Dnes byl jsem už zdrav. Usnám, slyším škrabání na dveře. „To je Slon nebo Lev,“ řekl jsem si, zapomínám v rozespalosti, že jsou už na pravdě boží. —

Otevru — Ona! . . . A dál nevím nic. — Zdá se mně, jako by mne byla tak nějak znásilnila —

Pomalů budu s ní denně obědvat — Chychyčychy.

3. února.

Neztratil jsem dosud víru ve vědu. Je tu ještě ten prášek. Přísně mně učenec zakazoval, abych ho nebral víc než půl kávové lžičky. Ale jelikož jeho rady byly vesměs blbě, bude snad blbě i jeho zrazování. A heroicky rozhodnut, spolkl jsem všechnen prášek, jenž měl vystačit ještě na tři týdny.

„Zítřka se probudím mrtev. Ať! bože, dej, ať procitnu po tomto pozemském očistci u tebe v nebi. Ha! Všechny vnitřnosti se mně svírají, strašné bolesti — běda, běda, se mnou je amen . . .“

4. února.

Procitl jsem ne v nebi, ale na své posteli. Ale což stojí-li ta postel někde v nebi? Což sním-li jen, že jsem procitl? Vždyť musím být mrtev, mrtev . . . A je mně tak nebesky krásně. Nikdy mi nebylo tak líbezně; vyskočím s postele, tančím a zpívám . . . Kormorník přináší snídani: berlínské pečivo —

Ó ty prase psychopathologické! . . . — Ale bylo mně stále tak krásně, že jsem se považoval za spasená před zlým duchem, definitivně, jednou provždy.

Pozdě odpoledne však, když jsem krácel chodbou, položil mně někdo prudce ruku na rameno. Ohlédnu se; nikde nic. Vpotácím se do nejbližších dveří, — Helga stojí přede mnou, podávajíc mi s úklonou ruku a chechtajíc se: „To jsem vám nadběhla, co? . . .“

6. února.

Věda mne zklamala. Rozhodl jsem se, že vezmu útočiště k pověře. V Berlíně žije proslulá čaroděj-

nice jménem Esmeralda Carmen Kuhmist, doera pastora a cikánky. Činí prý záznaky všeho možného druhu. Ještě dnes tam jedu.

7. úmora.

Tak jsem byl u ní. Opět incognito, ošumělý předpecký. Spatřil jsem ženu 45letou, vysokou, s klasickým, přísným, přímo velebným obličejem; jaký kontrast proti bílému špalvu Wechsebalgovi! I jí mluvím o sfackovaném sladákovi. „Ó, snadná pomoc, vzácný pane!“ zvolala se svatým přesvědčením v hlas; „budete rázem vyléčen, — avšak — avšak bude to stát mnoho peněz...“ „Mnoho-li?“ „Ach — 15 marek!“ „Tak mnoho? Ježíši, kde je seberu?“ „No, vzácný pane — z lásky k bližnímu vám to udělám za 12 marek...“ „Za 10 by to nešlo? ...“ „Nuže — ve jménu Páně, za 10! A teď zajásejte, pane! Já — kože slunce zemi oblažuje, pozbuďte pekálná moc moci své nad vámi! Všemohoucí je prostředek můj!“

A přinesla ze skříně obyčejný ořech, obtočený řeznou nití. „V tomto ořechu jsou, vaše blahorodí, látky tajemné, převzácné, jakých nerodí země naše. Jest zde lejno zmije, které v háji borovém v lednu svět spatřilo, na květ kapradiny vyměšeno byvší. Dále slza gorillí. Item diamantu pot, než v úzkosti smrtelné, v horku přenáranném vzplanouc, do slunce, svého lůna mateřského, nazpět padne. Konečně rudé Aldebaránu planety paprsky, do skleněné chycené pasti. Vše to provanuto dechem panny, která již 13 dětí porodivše, aniž muž se jí dotkne. Hlavně však pírkostává se jen jednou za století; třikrát, čtyřikrát blážen, kdo najde je právě v okamžik, kdy žába vytrousí je, kdo, zdvihnuvše je, políbení mu ihned dá; ten největší hostí poklad světa. — Ořech tento divotvor-

ný, jehožto jméno Podex romanus se zove, musíte nositi stále na srdci svém a nikdy do vnitra jeho podívat se nesmíte, jinak by látky v něm moci své záračné pozbyly a vy přetěže pykal za hříšnou zvědavost a nevěru svou. Neboť jen víra činí blaženým, nevera všezáhubný princip jest, víra pouze to jest, která léčí, o čemž však učenci tušení nemají. — A zmocní-li se vás někdy přes talisman tento strach, říkejte si jen stále hlasitě: „Strašidlo, do pr — e mně vskoč!“ Nezmizí-li vzdor tomu strach váš, křičte tato slova stále hlasitěji; nepomůže-li ani to, řvete je, až se dům bude otrásat. — Jste spasen, pane!“

Mluvila tak energicky a velebně, že jsem z pína srdce nábožně uvěřil; vznešeně bylo mně v duši. Závěsiv talisman na hrdlo a zaplativ místo 10 sto marek, letěl jsem domů vyzývaje všechna strašidla na souboj.

28. března.

Požehnaná ty mezi ženami! Milióny tě zasypu, po-trvá-li stav můj ještě rok! Jsem zdrav, zdrav! A jen ten pochopí čarovný význam slova toho, kdo byl ne-mocen.

Žádný rytíř necítil se bezpečnějším a srdnatějším pod svým krunýřem, než mé srdce pod mým ořechem. Nevýslovná blažená jistota pronikla celou mou duší. „Nic mně teď nemůže ublížit, nic!“ opakuju si teď stále a věřím v to, a vskutku nic mně neublížilo. Ať mně teď někdo přileze s vědou! K opnu ho do — —!

První dny po návštěvě u divotorné ženy zachycoval mne ovšem často dřívější děs, ale když jsem se vždy dal do ohlušujícího řevu: „Daemone, do pr — e mně vskoč!“ — že zámek se otrásal a kdekdo se ke mně sbíhal, stud a pak smích zaplasyly vždy radi-

kálně každý strach. Kdyby se mně byla v této náladě zjevila, byl bych se jí musil chtít nechťe vysmát, smíchem bych jí byl zabil! . . . Požehnaná ty mezi ženami!

Koncem února zmizel můj strach a s ním i všechny výčitky svědomí; pohasínaly vzpomínky na Helgu. Po dobu posledních dvou týdnů ani na ni nevzpomenou, utápím se v radovánkách, jím strašně kořeněná masa, opiji se, kouřím, tělesné práce se netknu, nekoupám se, do přírody vůbec nepříjdu; jediné, v čem to prase poslouchám, je, že duševně nepracuju.

Helgo, Daemono, do pr—e mně vskoč!

29. března.

Zbortíte se nebesa! Dnes jsem ji zase užírl a — dlouho, dlouho s ní mluvil! . . . Jen si považte, mluvil jako s každým obyčejným člověkem! . . .

Zrádná Kuhmist! . . . Ale ne, ty za to nemůžeš, to ta prašivá kniha; spatřil jsem Helgu dříve, než mně bylo možno zarvat své zařikadlo . . . Ale byla strašidlem? Vždyť byla tak skutečná jako můj zahradník, který mne našel sedícího v blátě. Kdyby nebylo tak jisto, že její tělo spí věčným snem tam ve věži — Zbláznil bych se z toho.

Kráčel jsem svým zámeckým parkem pod bobtnajícími pupeny stromů. Bylo dopoledne; polojasno, mokro sice a větrno, ale teplo; vlaha, blaha, jarní nálada všude. Prohlížel jsem necudné obrázky té prokleté knihy; a tak jsem byl do nich zabloubán, že modrý dámský šat na lavičce šlehl můj zrak teprve, když byl ode mne vzdálen jen tři kroky. Pozdvihnu oči, — a už sedím právě na hromadě řídkého bláta, které zahradník včera s pěšiny shrabal. —
„Vstaňte, pane kníže!“ děla laskavě.

„Já nechci, já nechci,“ — zablábolil jsem jako malý kluk.

„Proč nechcete?“

„Protože nechci — a protože nemohu.“

„Vidno, že jste moudrý,“ pravila stejně vlídně a tiše. „Chci, protože chci“ je summa theoretické, „nechci, co nemohu“ praktické filosofie. Nuže, jak je líbo. — Přišla jsem s prosbou o různá vysvětlení.“

„K službám,“ zabreptal jsem. —

Bezvedná propast hrůzy vidět před sebou živého, mluvícího, skutečného toho, jejíž jsme neklamně viděli mrtvého! Přece jen není na světě nic, co by bylo tak šíleně děsné! . . . Byl bych omdlel, kdyby hrůzu mou nebyla mírnila překvapující mírnost a lahodnost jejího hlasu; tak se mnou nikdy dříve nemluvíla. A hluboce smutný byl ten hlas, a tvář, děsivě bílá a hubená, vydechovala neskonale utrpení.

„Ráda bych se dověděla, co se stalo se mnou 19. srpna — pamatujete se na ten den? — a v dobách následujících. Přes všechno mé úsilí nechtějí se kalné vzpomínky vyjasnit. Pamatuji se určitě na svůj život až do onoho dne, třeba je teď obestřen pro mne jakousi odcizující, oddalující mlhou, třebaže mi připadá zalehlým snem . . .; ale vše následující je mně neproniknutelným temnem. Můj nynější stav je tím nejparadoxnějším, a myslím, že všechna svá utrpení bych přemohla, kdyby duše našla dosti síly proniknout, rozplášit slunečním pohledem mlhy nesnesitelné nejistoty. Nuže, má poslední světlá upomínka je, že, když jsem se chystala odcestovat, měla jsem v jedné z komnat vašeho hradu pocit, že ztrácím vědomí; a vím, že jste byl přítomen. Řekněte mi, proč jsem omdlela?“

„Trásl jsem se tak, že jsem do bláta až ulehl. „Já — já — nevím — nejspíš proto, že jste se — při obědě příliš najedla —“